

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McCREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу. — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видані Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McCregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПЕЧЕНА РЕДЬКА ТІМ В ЗУБИ НА САМИЙ ВЕЛИКДЕНЬ.

Наші "приятелі" з патріотично-петлюрівського табору останніми часами дуже зацікавилися долею більшовиків. Іх робота в Канаді. "Укр. Голос" закурився тим, чим взагалі не повинен би скупити своєї голови, навіть чим повинен би радити. Сунуть він свою голову такою, наприклад, справою:

"Чому наші вінніпегські комуністи перестали величатися будинками, які купили над рікою Ред недалеко Вінніпегу за сорок-дві і пів тисячі доларів. Цікаво, чому вони вже не величатися діми. Цікаво також знати, із якого фонду сі тисячі влязали і на кого контракт зроблений?"

Бачите, якими справами цікавиться "Укр. Голос" та його редактори? Зацікавились вони приютом Р.З.Т. аж по трох місяцях після того, як його куплено. Сунуть також свою голову редактор "Укр. Голос", що "ні видати ні чувати" ще в приюті ні старців ні сирот... Журить він, з якого фонду ті тисячі влязали та на кого контракт зроблений? Та ще квітть, нещасний, що комуністи можуть завести на купленій землі експериментальну комуни.

Коли людина киньт з праці другої людини, то треба думати, що ця перша людина дуже мудра, у неї все у вірцевому порядку, у неї лани, господарство, палати, машинерія. Коли "Укр. Голос" киньт з Робітничого Запозомого Товариства і з закупленого ним великого маєтку на так велику гуманітарну ціль, то виглядало б, що в той організації, органію якої є "Укр. Голос" — є вже величезні масти, приюти для старців, сиротичі, експериментальні фарми. Мають щось подібного редактори "Укр. Голосу" чи ті організації, в яких редактори "Укр. Голосу" є секретарями, головами, менеджерами? Нічого подібного — хоч ті "добродії" перше почали господарити "на народній ниві", як Р.З.Т. Що вони мають? Нічого. Де їх старці, сироти, чи вони для них зробили, або хоч стараються зробити? Де є хоч сяка-такта познака їх роботи для добра українських працюючих мас? Довгі роки господарили вони в Народному Домі у Вінніпегу і зидат їх випросили, бо вони не спромоглися навіть цента дову з него сипатити. Господарять вони тепер на "православній ниві" — чи не бачимо ми вже наслідків ті господарки? То-ж чому не сунуть своїх голів власними справами, але болить їх петлюрівська головонька за справами Робітничого Запозомого Товариства?

Має чого болити. Бо це недавно, минуло лише весни, об'їхав Свистун цілу Канаду й частину Злучених Держав і вєди голосин, що більшовики падають. Голосин Свистун, Григорій, писали про це за їхніми інформаціями англійські газети, а більшовики собі і до голови цього не беруть. Більшовики будують нові Укр. Роб. Домі, купують приюти, радяться над побільшенням та поліпшенням своєї друкарні, преси — а редактори петлюрівських газет дивляться на це, як теля на нові ворота й питають: Цікаво, чому вони вже не величатся шми? Цікаво, з якого фонду сі тисячі влязали і на кого контракт зроблений?

Що-ж, коли редактори й лідери догнаної петлюрівщини цікавляться такими несвоїми життєвими справами, то, хоч ми зовсім не зобовязані цього робити, можемо їхню цікавість задоволити.

Організовані робітники ніколи нічим не величатся. Що вони роблять, що вони купують, чи будують, про це вони пишуть і говорять всім звичайною мовою у всіх подробних. Вони своїми здобутками не посягає, як дурень з писаною торбою, або як носилися петлюрівські "дипломати" своїми Тарновами та Хшановами. За лише шість літ свого існування Р.З.Т. здобуло поверх 7,000 членів, виплатило \$83,000 запозомги й посмертного, купило дві фарми з двома великими будинками, що варта чотири рази більше, як за них заплачено. А що зробили ви, панове? За вами навіть в Народному Домі двері зачинили.

Цікаво нам з якого фонду взяли більшовики грошей на закупити цього маєтку? А то від коли ви стали такими наївними? Та-ж ви день і ніч голосили, що свою роботу українські більшовики в Канаді провадять за московські рублі? Що-ж це вам, тепер пам'ять відобало? Коли так, то щось коло вас недобре. Ріденький братуно редактор "Укр. Голосу", Ю. Стечишин, він-же й ректор інституту П. Мосіли в Саскатуні, виразно сказав редакції львівського "Діла", що одинака українська робітничая преса в Канаді видається за гроші українських робітників і фармерів, отже потвердив, що тільки українські робітничо-фармерські організації роблять роботу власними силами й фондами, тоді, як цілком інакше мається справа з іншими (не робітничими) українськими організаціями в Канаді. Дуже можливо, що він отак, не подумавши, сказав правду, не було у него під боком старшого, більш досвідченого в таких справах, брата, щоб порадитися — однак сказав правду. То-ж радимо редакторів "Укр. Голосу" заштити свого брата, з якого фонду влязали ті тисячі, що за них Р.З.Т. купило будинки. (Ми могли-б це порадити редакторів "Укр. Голосу" перечитати звіт Головного Заряду Р.З.Т. в минулому числі "У.Р.В.", але-ж він все одно не повірять — тому відсилаємо його до братової розмови з представником "Діла".)

На кого контракт зроблений? Запевняємо, що ні на кого українських самостійників, ні на автокефальну церкву. Редактори "Укр. Голосу" певно вже вконали, вишукували "на кого контракт зроблений", але вникнали таке, що ім лишилося тільки поставити запитання, більше нічого. Бо контракт зроблений на того, хто купив маєток! Маєток купило Р.З.Т., а не автокефальна церква.

Такі наші відповіди дуже "цікавим добродіям". Ми могли зовсім не відповідати й гриха не мали-б. Тепер бо такий світ, що й в церкві не грих битися. Однак ми уважали, що можна й відповісти: Що-ж до поради "Укр. Голосу", щоб на купленій землі завести "експериментальну комуни", то за пораду ми дуже вдячні. Хто вміє купити, той знає, що з купленим зробити. Хто нічого корисного для громади не зробив, того порада не варта аломаного дента. Ви, панове, мали цілу державу й ту розтримали по Тарновах, Хшановах і варшавських смітниках; ви мали "дипломатичну місію" у Вашингтоні й з тою вочилися по американських судах — то-ж ваші поради нам не потрібні.

За ваші поради — печена редька вам в зуби на самий автокефальний великдень.

ДВА МІСЯЦІ КАМПАНІЙ.

Місяць жовтень і листопад є місяцями кампаній в користь робітничої преси. В жовтні проводяться кампанія в користь одного робітничого часопису в англійській мові, "Воркера", органу Комуністичної Партії Канади.

В листопад українське робітничтво провадить що року кампанія в користь української робітничої преси. Як одна так і друга газета є для нас дорогою, бо обидві вони обороняють робітничі інтереси та вказують робітничтву правильний шлях, яким воно повинно йти, щоби здобути краще життя для себе і своїх дітей. Тому кожний свідомий робітник і фармер в цих двох місяцях повинен працювати для збільшення передплатників і зміннення цих робітничих часописів. Яку ролю відіграє преса в нинішньому суспільстві? На це питання можна відповісти так: Преса в нинішніх часах є сильнішою зброєю, як гармати. Ми живемо в класовій суспільстві, де люدتво поділено на класи: вискукувачі і вискукувані. Так само поділена й преса. Маємо буржуазну пресу і робітничу. Перша пише одне, а друга друге. Візьмемо буржуазну пресу: в ній завжди читаємо до міра, як буржуазія лагодиться до міра, скликає ріжні конференції і підписує ріжні мирові пакти; візьмемо робітничу — там говориться що інше. Робітничая газета пише, що білалачи про мир, це тільки буржуазний бламан, це робиться на те, щоби прирідити робітничу чуйність в разі вибуху війни, не білалачи про мир, але приготування до ще страшнішої війни, як була минула світова війна.

І одинокою газетою, що висвітлює працюючим ці махінації всевітньої буржуазії в правдивому світлі є робітничая преса. Вона каже робітникам, щоби були готові до війни, яка немінуче прийде. Кожний свідомий робітник і робітничая знають, що не панська, а робітничая преса пише ім правду. Всюди робітничу пресу буржуазія переслідує і робітничий преси приходиться в тяжких умовах пробивати собі до дороги до читача, до робітника. Але день за днем вона здобуває собі більше і більше прихильників в цілому світі.

Багато ще є неспівомових робітників, які своїми тяжко запрацьованими центами понарають буржуазну пресу. В кожному більшому місті буржуазні часописи виходять з десятків тисяч примірників. Кожного дня рано, коли тисячі робітників іде до роботи, в кожному в руках буржуазная газета, в якій він находит для себе трило, і неспівомовий робітник цього не бачить.

І ці буржуазні преси робітничая класа мусить протиставити свою пресу. Мусить зміцнити свою пресу так, щоби вона могла відбивати всі атаки буржуазної преси на робітничтво і не тільки відбивати, але й помилувати її, та захопити робітничу масу під свій вплив.

Кожний робітник і робітничая мусить зрозуміти слова Леніна, що "преса, це агітатор, пропагатор і організатор". Агітатором вона тому, що вона агітує працюючих, закликає їх до організованости та боротьби проти свого відвічного ворога; пропагатором вона тому, що вона пропугує робітничу ідею серед працюючих мас; організатором вона є тому, що організує широкі маси, вказує їм на значіння організації. Робітничая преса, це постійний організатор, який іде за робітником на фабрику, на залізну дорогу, в майну, в ліс і всюди, де тільки робітник находиться. Вона говорить до него що дня, розказує йому, що діється в цілому світі, вчить, бореться робітничтву за визискування і вказує шлях до волі.

Взяти хоч би українську робітничу пресу в Канаді, якою є "У.Р.В." "Ф.Ж.", "Робітничая" і "Світ Молоді". Всі вони служать робітничій класі і за те вимагають від нас нашої моральної і матеріальної піддержки, яку ми даємо що року і будемо давати, бо знаємо, що це наша зброя проти ріжного обману і темноти. Наша українська робітничая преса в Канаді вже зуміла пролізти в гушу працюючих мас, вона своїм могутнім правдивим друкованим словом захоплює що дня сотки тисяч працюючих мас.

Але коли її тираж зростає, тоді треба побільшити і машинерію, на якій вона друкується. Це якраз сталося з нашою пресою. Щоби вона могла захоплювати далше широкі працюючі маси, щоби могла далше ширити слово правди, далше бити мов молотом всю протиробітничу зграю, ми мусимо подбати і про її технічний бік.

Провінціонльний зїзд, який відбувся в Торонто, рішив, щоби листопад був ударним місяцем для закуплення машини своєї преси, а позатим, щоби провести ще одну кампанію в один день по цілій Канаді, в день стрічи нового року. Тепер в першу чергу відділам в Онтаріо й Квебек-остається провести цю ухвалу в життя.

Товариші й товаришки, ця ухвала запада на східному провінціональному зїзді ТУРФ-Дім і тому в першу чергу наші відділи на сході Канади повинні повести цю кампанію на широку скало, щоби ця кампанія була записана в історії розвитку українського робітничого руху в Канаді одною з найбільших кампаній, які були до тепер для нашої преси.

Ми повинні в листопаді зробити перегони в цій пресовій кампанії, а це: хто більше збер фондів, чи захід, чи схід. Товариші на заході вже пригтовляються, то й ми не повинні відкладати це велике діло аж до останніх днів. Отже, товариші й товаришки, в жовтні змінім наш пар-

ЯК СІЧИНСЬКОГО ВЧАТЬ РОЗУМУ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Ми писали вже, що Мирослав Січинський на Україні і що він мав в Києві доклад про українську еміграцію в Америці. І так він там надокладав, що аж не було в тому докладі ні початку, ні кінця і один з присутніх на його докладі вчить Січинського на сторінках "Пролетарської Пради" не лише, як треба докладати давати, але оповідає Січинському про положення української еміграції в Америці.

Перш всего Січинський не відповів на поставлені йому запитання і через те, каже рецензент, лекція залишила багато недоговореного, незасоветного. Але ми даємо слово самому авторові. Ось воно:

"Відзначивши, що діти українських емігрантів в Америці (не відіжряючи Канади від Злучених Держав) цілком втрачають свою національність і мають учити української мови так само, як ми вчимося мови німецької або французької, лектор забув згадати про причини такого явища. Усі діти в Злучених Держав повинні обов'язково проходити через так звану публичну школу (public schools).

У цих школах не дозволяється викладати ніякої іншої мови, крім англійської. Коли роки із 60 тому денслейвські Німці, що становили суцільне населення кількох повітів стейт-у Пенсильвенія, просили дозволу утворити для своїх дітей школи з рідною німецькою мовою, то уряд Злучених Держав рішуче заборонив це. Так стоїть ця справа про школу національними мовами й досі. Не згадавши про це, лектор зробив тим більше помилку, що він припускає у своїй лекції можливість утворення в Америці (знову не відіжряючи Злучених Держав від Канади), лектор не згадав а-ні єдиним словом про те, що з трьох українських територій того часу, а саме — з Росії, Галичини та Угорщини (Підкарпаття), які групувалися переважно коло церков православної та уніятської: перша, себ-то православна, провадила політику цілком русифікаторську, угорське крило уніятської церкви так само політику, хоча й не "казенного", а "громадського" характеру, а гасло національного відродження висунув заснований в Америці "Руський"

(тоб-то український) "Народний Союз" із газетою "Свобода" (що існують і по цей час), де првводирями були переважно галицькі попи-соціалісти".

"Відзначивши той, безперечно, цікавий і важний факт, що в Америці селянські діти бувають взагалі слабші й анемічніші, ніж міські, лектор не поставив дати цьому фактові ніякого пояснення. Причина цього така: для того, щоби в обставинах концентрації, диференції та інтенсифікації сільського господарства врятувати дрібні господарства від банкрутства, діти дрібних фермерів мусять працювати по 16-17 годин на день. Така саме безплатна праця фармерських жінок і дітей, що рятуює дрібні сільські господарства в Злучених Держав від банкрутства й загибелі, і спричиняється до такого виснаження фармерських дітей.

Вихваляючи добробут та відносно добре життя українського емігрантства в Америці, лектор поминув такє явище, що українські фармери з емігрантів поділяють долю американських фармерів взагалі, себ-то багато з них несуть страшний тягар оренди, амортизації, податків то-що, кидують свої фарми й тікають до міста. Усе те, що так щедро купує український емігрант для своїх потреб від тої армії ріжних торговельних агентів, що завжди школи з рідною німецькою мовою, то уряд Злучених Держав купує на умовах досить загрозилив, бо пропустивши строк плати, втрачаєш куплене з усією виплаченою сумою. Що до автомобілів, які там мають українські імігранти, то це всі є майже ті маленькі, дешеві фордівські автомобілі, які Американці зневажливо звуть "шляховою вошею". Річного прибутку а-ні фармера, а-ні навіть робітника лектор не подав, хоч для цього є величезний, гарно оброблений матеріал, бо суми тяжкого заробітку, майже самих кравців, які він наводив, — самі ще нічого не кажуть.

"Нарешті, лектор нічого не сказав нам про американські українські організації, їхній склад, завдання, напрямки діяльності, їхні органи та тенденції, хоч наведені числа передплатників цих газет (не подано назв) досить великі".

Отакують лекцію прочитано Січинському. Виходить, що із Січинським оповідає радянському громадянству про українську еміграцію в Америці, але навпаки.

Всі-ж вона не може нічого захавати. Запізно, Українське свідоме робітничтво і фармерство збудувало свою робітничу пресу, котра все викриває перед українськими працюючими масами.

Але я не про це мав сказати. Ще далше про газети.

В одній, з того цілого "бончу" газет, я вичитав щось такого, про що варто й вам переказати в коротці.

В одній була велика редакційна стаття. Дійсно теми не можу вам сказати, бо в тій статті не було ніякої теми, а все змішано, як то кажуть: горох з капустою. Однак в одному місці тої статті редактор висказав отверто і ясно, що він думає.

Там менше більше було написано так: Коли Велика Британія вступить до війни проти Радянського Союзу (проти робітників і селян Росії і України), то канадійські Українці повинні помагати в цій війні Британії проти Радянського Союзу. Коли більшовики впадуть в Радсоюзі і Росія стане такою, як була попередно (з царем і папями), а Британія буде з тою будучою Росією в приязни, то канадійські Українці повинні бути лояльними до Британії і бути також в приязни з будучою Росією.

Так я зрозумів писанину одного редактора, одної буржуазної газети, що видається українською мовою.

Отверто і ясно.

Драпака.

СНЕП ШАТС".

Недавно тому зайшов я до кинггарні і купив кілька старих та найновіших чисел всіх українських "народних" газет, які тільки видаються українською мовою за чужі гроші в Канаді.

Захопив кілька чисел зі Злучених Держав. Недавно було поміщено в нашій робітничій газеті — "Українських Робітничих Вістях", про арештування двох українських робітниць у Вінніпегу. Про це ви читали і знаєте причини їхнього арешту.

Для мене головне було, чи ті українські "народні" газети подадуть до відома своїх читачам про арештування цих двох невинних українських робітниць у Вінніпегу. Тому я купив які були газети, щоби про це перекопатися.

Думав собі, що арешт двох невинних українських робітниць у Вінніпегу зараховується до "українських справ", "народних справ" і "оборонці", редактори ріжних "народних" газет, повинні-б подати про це до широкого відома українському загалові таки з національного обов'язку.

І що ви думаєте? Перебували всі газети і нічого не написали про ту справу, про арештування двох українських робітниць у Вінніпегу. Ані словечка.

Чому? Ви-ж самі знаєте чому. Українські буржуазні газети стараються всіма силами промовчувати, затирати перед своїми читачами знущання панів над робітничою класою. Тому вони й замовчали арешт двох невинних українських робітниць у Вінніпегу. Не лише арешт двох українських робітниць, але тисячі робітничих справ українська буржуазная преса затаює перед своїми читачами.

Всі-ж вона не може нічого захавати. Запізно, Українське свідоме робітничтво і фармерство збудувало свою робітничу пресу, котра все викриває перед українськими працюючими масами.

Але я не про це мав сказати. Ще далше про газети.

В одній, з того цілого "бончу" газет, я вичитав щось такого, про що варто й вам переказати в коротці.

В одній була велика редакційна стаття. Дійсно теми не можу вам сказати, бо в тій статті не було ніякої теми, а все змішано, як то кажуть: горох з капустою. Однак в одному місці тої статті редактор висказав отверто і ясно, що він думає.

Там менше більше було написано так: Коли Велика Британія вступить до війни проти Радянського Союзу (проти робітників і селян Росії і України), то канадійські Українці повинні помагати в цій війні Британії проти Радянського Союзу. Коли більшовики впадуть в Радсоюзі і Росія стане такою, як була попередно (з царем і папями), а Британія буде з тою будучою Росією в приязни, то канадійські Українці повинні бути лояльними до Британії і бути також в приязни з будучою Росією.

Так я зрозумів писанину одного редактора, одної буржуазної газети, що видається українською мовою.

Отверто і ясно.

Драпака.

В Ленінграді відбулась грандіозна демонстрація робітничої молоді, присвячена М.Д.М. З трибуни демонстрантів вітали члени окружної комітету партії, комсомоло й делегати V-го конгресу КІМ-у. 150 тисяч робітничої молоді демонструвало під прапорами ленінградського комсомоло.

Ставайте в жовтні членами Р. З. Т.! Святкуйте 28-го жовтня шесті роковини його заснування!